

**הלפגוט כתב כיצד סייע לניצולה לקבור את בתה בקבורת יחיד:**

"רבי, תן לי את ידך – כך טוב לי. רבי! שמעתי שבבלוק 45 מתה בתי. אני רוצה קבר לה לבדה."

היא אומרת זאת כאילו ביקשה: "רבי, הגש-נא לי כוס מים."

"רבי, התבטיח לי? איני רוצה שבתי תיקבר בקבר אחים! אני מבקשת קבר-יחיד! אתה מבין?"

"כן, אני מבין, אך האנגלים אינם מרשים."

"אני יודעת זאת. לכן אני מבקשת."

"ניחא", מפטיר הרמן, "אקבור אותה בלילה."

"מתי, באיזו שעה?"

הרמן מציץ בשעונו, מהרהר מעט:

"בשעה שמונה בערב."

המחנה שקט באותה שעה. המשרדים סגורים. האנגלים נמצאים במועדונים.

ואכן, בשעה שמונה נוטל הרמן את הגופה. בהגיעו לבית הקברות הוא מוצא שם את האם הממתינה לו. הקבר נכרה במהירות.

הגופה מורדת אל הקבר. ופתאום רומזת האם לרב שיחכה: "עוד רגע!" היא פונה אליו. היא מסתכלת בקבר, נושאת עיניה

וממלמלת בקול חרישי:

"ריבונו של עולם, אני מודה לך על הזכות הגדולה שזיכיתני היום לקבור במו ידי את בתי היקרה. אני מבקשת את מחילתן של כל

אימהות ישראל, שלא זכו לכך."

כל מילה באה כמדקרת-חרב בלב הרב הצעיר. כיוון שקבר אלפים נתקו חושיו והוא עשה מלאכתו בדרך שגרה. אך הפעם נצבט

לבו. האמנם היה בכך קול האם, או שמא דיבר אליו קול עליון?

"אכן", חושב הרב, "גם היא הריגה זה הוא שער לשמיים".

הפעם אומר הוא "קדיש" ברטט וביראת שמיים כאומר לבקש מחילה מעם כל אלה שאמותיהם, אבותיהם, אחיהם, אחיותיהם

הושלכו לקברי-ההמונים ושלא יידעו לעולם היכן קברם של קרוביהם ושאריהם.

"תודה, רבי!" ממלמלת האישה, "תודה!"

(על פי צבי עזריה – הרמן הלפגוט, **עדים אנחנו**, ע' 125-126; **מבט לאחור**, ע' 59)